

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.6.2.2024

Pani
Otylia Jędrzejczak
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Pływackiego
ul. Częstkowska 18
01-678 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/024 – Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Związek Pływacki ¹ , ul. Częstkowska 18, 01-678 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Otylia Jędrzejczak, Prezes Zarządu Polskiego Związku Pływackiego ² , od 26 września 2021 r. Wcześniej, w okresie objętym kontrolą, Prezesem Zarządu PZP był Paweł Słomiński – od 12 listopada 2016 r. (akta kontroli tom I str. 60, 63)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	Wojciech Wojciechowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWA/56/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 r. Andrzej Sojat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LWA/55/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 r. (akta kontroli tom I str. 1, 2)

¹ Dalej także: Związek lub PZP.

² Dalej także: Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Polski Związek Pływacki prawidłowo wykonywał i rozliczał objęte kontrolą umowy o dofinansowanie ze środków budżetu państwa w części 25 – Kultura fizyczna i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁵, przekazanych przez Ministra Sportu i Turystyki⁶ w latach 2019-2024 (I kwartał)⁷.

Związek aktywnie uczestniczył w konkursach ogłaszanych przez MSiT, mając na uwadze zarówno rozwój dyscyplin pływackich, jak i poszerzenie świadomości znaczenia pływania wśród dzieci i młodzieży.

PZP wydatkował środki dofinansowania zgodnie z założeniami programów i postanowieniami umów, zapewniając właściwy nadzór nad ich realizacją oraz prawidłowe rozliczenie wykorzystanych środków.

Osiągnięte zostały zakładane cele i efekty poszczególnych przedsięwzięć. W zakresie sportu wyczynowego i młodzieżowego wsparciem objęto zawodników kadry narodowej, zapewniając im m.in. uczestnictwo w zgrupowaniach, konsultacjach oraz zawodach krajowych i zagranicznych, a także zaopatrując w sprzęt sportowy i niezbędne wyposażenie. Realizując zadania w obszarze sportu powszechnego, upowszechniano aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w ramach organizowanych zajęć i imprez sportowych.

Stwierdzone nieprawidłowości, polegające na naruszeniu terminu przewidzianego na zwrot niewykorzystanych środków dofinansowania, przesyłanie dokumentacji dotyczącej udziału we współzawodnictwie międzynarodowym w zawodach mistrzowskich oraz sprawozdań zawierających ocenę startu zawodników i komunikatu końcowego zawodów, a także niezasadnym zakwalifikowaniu wydatku w kwocie 6,1 tys. zł do kosztów realizacji zadania, nie rzutowały na właściwą realizację zadań publicznych objętych dofinansowaniem i nie miały wpływu na dokonaną ocenę wywiązywania się Związku z obowiązków wynikających z zawartych umów oraz postanowień programów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

Opis stanu faktycznego

1. Polski Związek Pływacki utworzony został w 1922 r. Obowiązujący statut Związku przyjęty został uchwałą nr 11/2021 Krajowego Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego PZP z dnia 25 września 2021 r. oraz zatwierdzony przez Ministra Sportu i Turystyki w dniu 22 grudnia 2021 r.⁸

PZP jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁹. Związek działa w zakresie sportu pływackiego, w tym: pływania, pływania artystycznego, skoków do wody i piłki wodnej¹⁰.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej także: FRKF.

⁶ Dalej także: Minister SiT.

⁷ Z uwagi na ustawowy zakres kompetencji kontrolnych NIK w odniesieniu do podmiotów nienależących do sektora finansów publicznych, realizacja przez PZP zadań finansowanych ze środków dotacji nie została objęta oceną pod kątem celowości i rzetelności postępowania.

⁸ Decyzja nr 12/DP/2021 Ministra Sportu i Turystyki z 22 grudnia 2021 r.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 2048.

¹⁰ § 5 ust. 2 statutu.

Celem Związku jest:

- organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego w sporcie pływackim, w tym w sporcie pływackim osób niepełnosprawnych i niedosłyszących,
- reprezentowanie polskiego sportu pływackiego w krajowych i międzynarodowych organizacjach sportowych,
- realizowanie zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, w szczególności sportu pływackiego, w tym sportu osób niepełnosprawnych i niesłyszących,
- popularyzacja, rozwój i promocja sportu pływackiego,
- koordynacja działalności członków zrzeszonych w Związku¹¹.

Związek jest członkiem Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOI), Światowej Federacji Pływackiej¹² oraz Europejskiej Federacji Pływackiej¹³.

Władzami PZP są: krajowy zjazd, zarząd, komisja rewizyjna. Działalnością PZP kieruje zarząd. Prezes zarządu kieruje działalnością PZP pomiędzy posiedzeniami zarządu i prezydium zarządu oraz reprezentuje Związek na zewnątrz, z zastrzeżeniem, że dla ważności oświadczeń woli, pism lub dokumentów w przedmiocie praw i obowiązków majątkowych PZP wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu, w tym prezesa lub upoważnionego przez niego wiceprezesa.

Polski Związek Pływacki został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000159673.

(akta kontroli tom I str. 3-20, 21-52, 53-59, 61-62, 65)

2. W PZP obowiązuje Regulamin organizacyjny Biura Polskiego Związku Pływackiego w Warszawie¹⁴, który określa m.in. zasady sprawowania funkcji kierowniczych, wewnętrzną organizację Biura, zakresy działania poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz obowiązki i uprawnienia pracowników Biura. Przedmiotem działania Biura jest m.in. koordynowanie przedsięwzięć w zakresie szkolenia, wyczynu sportowego oraz programów szkolenia i regulaminów zawodów, nadzorowanie i wspomaganie przygotowania ekip sportowych do udziału w zawodach, a także ich rozliczanie pod względem finansowym, organizowanie i nadzór merytoryczny nad imprezami o charakterze centralnym¹⁵.

W strukturze organizacyjnej Biura wyodrębniono Dział Szkolenia, do którego zakresu działania należy m.in.:

- opracowanie kalendarza sportowego akcji szkolenia centralnego we wszystkich kategoriach wiekowych i jego przedstawienie Zarządowi do zatwierdzenia,
- sporządzanie wieloletnich i rocznych planów szkoleniowych,
- rozliczanie finansowe imprez,
- współpraca z trenerami kadr narodowych w zakresie przygotowania zgrupowań i zawodów krajowych i zagranicznych¹⁶.

Biurem kieruje dyrektor. Działalność Biura nadzoruje prezes zarządu, zaś nadzór merytoryczny nad Działem Szkolenia sprawuje wiceprezes ds. sportowych¹⁷.

(akta kontroli tom I str. 66-78)

¹¹ § 9 statutu.

¹² World Aquatics, poprzednio: FINA.

¹³ European Aquatics, poprzednio: LEN.

¹⁴ Zatwierdzonego uchwałą Zarządu PZP nr 10/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r., zmienionego uchwałą nr 22/2017 Zarządu PZP z dnia 18 lutego 2017 r.; dalej: Biuro.

¹⁵ § 4 pkt 5-7 regulaminu organizacyjnego PZP.

¹⁶ § 17 pkt 1, 2, 5, 12 regulaminu organizacyjnego PZP.

¹⁷ Stosownie do § 5 ust. 1 i 5 regulaminu organizacyjnego PZP. Zgodnie z § 5 ust. 2 tego regulaminu, Biurem kieruje sekretarz generalny lub dyrektor. W PZP nie powołano sekretarza generalnego.

W okresie 2019-2024 (I kwartał) w PZP nie przeprowadzano kontroli w zakresie realizacji programów Ministra Sportu i Turystyki.

(akta kontroli tom I str. 117)

3. W okresie 2019-2023 r. liczba zawodników posiadających licencję PZP zwiększyła się o 23 452 osoby (o 109,8%). We wszystkich dyscyplinach odnotowano wzrost liczby licencjonowanych zawodników. Największy wzrost odnotowano w dyscyplinie pływanie (o 23 118 osób, tj. o 116,5%). Liczba zawodników posiadających licencję zawodniczą PZP w poszczególnych latach okresu 2019-2024 (I kwartał), w podziale na dyscypliny i uwzględniając zmiany zachodzące rok do roku, przedstawiała się następująco:

rok	pływanie	r/r	skoki do wody	r/r	piłka wodna	r/r	pływanie synchroniczne /artystyczne	r/r
2019	19 847		213		821		476	
2020	23 156	+16,7%	234	+9,9%	885	+7,8%	462	-2,9%
2021	43 230	+86,7%	289	+23,5%	840	-5,1%	402	-13,0%
2022	43 895	+1,5%	314	+8,7%	897	+6,8%	448	+11,4%
2023	38 818	-11,6%	280	-10,8%	972	+8,4%	452	+0,9%
2024 (I kw.)	42 965	+10,7%	351	+25,4%	1009	+3,8%	484	+7,1%

(akta kontroli tom I str. 130)

Jak wyjaśniła Prezes Zarządu, odnotowany w 2023 r. spadek liczby zawodników pływania oraz skoków do wody, posiadających licencję PZP, spowodowany był nieprzedłużeniem licencji przez zawodników tych dyscyplin po zakończeniu epidemii COVID-19. W trakcie epidemii posiadanie aktywnej licencji Związku umożliwiało korzystanie z obiektów sportowych. Po tym okresie część klubów i zawodników nie zdecydowała się na dalsze przedłużenie licencji.

(akta kontroli tom II str. 508)

4. W okresie 2019-2024 r. (I kwartał) PZP organizował i prowadził współzawodnictwo sportowe o tytuł Mistrza Polski (MP) oraz Puchar Polski (PP), współzawodnictwo w ramach zawodów międzynarodowych oraz Mistrzostw Świata (MŚ), Mistrzostw Europy (ME), igrzysk olimpijskich (IO), igrzysk paraolimpijskich (IP), Pucharu Świata kadry seniorów i juniorów w pięciu dyscyplinach pływackich (pływanie, pływanie na wodach otwartych, skoki do wody, pływanie artystyczne, piłka wodna). W ramach współzawodnictwa o tytuł Mistrza Polski i Puchar Polski, w okresie objętym kontrolą Związek zorganizował ogółem 159 zawodów (75 w pływaniu, 12 w pływaniu na wodach otwartych, 12 w pływaniu w kategorii Masters, 12 w pływaniu artystycznym, 22 w skokach od wody i 26 w piłce wodnej). W okresie tym 7 zawodów zostało odwołanych w 2020 r. z powodu pandemii.

(akta kontroli tom I str. 131-142)

Zgodnie z § 39 pkt 10 statutu, do kompetencji Związku należy powoływanie kadr narodowych w sporcie pływackim i organizowanie ich przygotowań do udziału we współzawodnictwie międzynarodowym. Członków kadry narodowej każdorazowo powoływano uchwałami Zarządu Związku.

(akta kontroli tom I str. 149)

W latach 2019-2024 (I kwartał) zawodnicy kadry narodowej seniorów uczestniczyli w 83 wydarzeniach międzynarodowych, które dofinansowane były z budżetu państwa (w tym w zawodach MŚ, ME, IO, Pucharu Świata) – w 15 w 2019 r., 6 w 2020 r., 11 w 2021 r., 19 w 2022 r., 24 w 2023 r. i 8 w 2024 r. (I kwartał). W okresie tym, w poszczególnych dyscyplinach pływackich, zawodnicy kadry narodowej seniorów w pływaniu wzięli udział w 35 zawodach rangi międzynarodowej, w pływaniu

na wodach otwartych – w 15 zawodach, w skokach do wody – w 23 zawodach, w pływaniu artystycznym – w 5 zawodach, w piłce wodnej – w 5 zawodach.

W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, w zawodach rangi ME i MŚ z udziałem kadry narodowej seniorów, w pływaniu wzięło udział odpowiednio: 28 i 22 zawodników (2019 r.), 36 i 10 zawodników (2021 r.), 30 i 8 zawodników (2022 r.) oraz 22 zawodników (w 2023 r. tylko w MŚ, w ME nikt nie wziął udziału). W dyscyplinie pływanie na wodach otwartych w zawodach MŚ wzięło udział: 2 zawodników (2019 r.), jeden zawodnik (2022 r.) i 2 zawodników (2024 r.). W dyscyplinie skoki do wody wzięło udział: 3 zawodników w MŚ w 2019 r., 4 zawodników w MŚ w 2022 r., 6 zawodników w ME w 2023 r. i 5 zawodników w MŚ w 2023 r. W dyscyplinie pływania artystyczne wzięło udział 9 zawodników w MŚ w 2019 r. W okresie tym zawodnicy piłki wodnej nie brali udziału w zawodach rangi ME i MŚ.

(akta kontroli tom I str. 132-133, 138-140,)

W latach 2019-2024 (I kwartał) zawodnicy kadry narodowej juniorów uczestniczyli w 52 wydarzeniach międzynarodowych, które dofinansowane były z budżetu państwa (w tym w zawodach MŚ, ME, IO, Pucharu Świata) – w 12 w 2019 r., 4 w 2020 r., 7 w 2021 r., 11 w 2022 r., 17 w 2023 r. i jednym w 2024 r. (I kwartał). W okresie tym, w poszczególnych dyscyplinach pływackich, zawodnicy kadry narodowej juniorów w pływaniu wzięli udział w 20 zawodach rangi międzynarodowej, w pływaniu na wodach otwartych – w 5 zawodach, w skokach do wody – w 14 zawodach, w pływaniu artystycznym – w 5 zawodach, w piłce wodnej – w 8 zawodach.

W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, w zawodach rangi Mistrzostw Europy Juniorów (MEJ) i Mistrzostw Świata Juniorów (MŚJ) z udziałem kadry narodowej juniorów, udział wzięło: w pływaniu – 18 zawodników w MEJ i 11 w MŚJ w 2019 r., 24 w MEJ w 2022 r., 25 w MEJ i 22 w Mistrzostwach Europy U-23 w 2023 r.; w dyscyplinie pływania na wodach otwartych w zawodach rangi MEJ – 9 zawodników w 2022 r. i 3 w 2023 r.; w dyscyplinie skoki do wody – 5 zawodników w MEJ i jeden w MŚJ w 2021 r., 7 w ME w 2022 r. i jeden w MŚ w 2023 r.; w dyscyplinie pływania artystyczne – 3 zawodników w MEJ i 9 w MŚ Juniorów Młodszych w 2019 r., 9 w MEJ w 2021 r. i 3 w ME Juniorów Młodszych w 2022 r. oraz 10 w MŚ Juniorów Młodszych w 2023 r.; w dyscyplinie piłka wodna – 14 zawodników w MEJ w 2021 r., 13 w MŚJ w 2022 r. oraz 14 w Mistrzostwach Europy U-15 i 13 w Mistrzostwach Europy U-17 w 2023 r.

(akta kontroli tom I str. 132-133, 141-142)

5. W kolejnych latach okresu objętego kontrolą, liczba zawodników kadry narodowej w poszczególnych dyscyplinach i kategoriach wiekowych, korzystających z dofinansowania w ramach umów zawartych z MSiT ze środków budżetu państwa dot. przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, przedstawiała się następująco:

- w 2019 r.: w pływaniu – 51 zawodników (3 młodzików/juniorów młodszych, 9 juniorów, 21 młodzieżowców, 18 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 6 zawodników (jeden junior, 2 młodzieżowców, 3 seniorów), skokach do wody – 8 zawodników (2 młodzieżowców, 6 seniorów), piłce wodnej – 70 zawodników (37 młodzików/juniorów młodszych, 33 juniorów), pływaniu artystycznym – 16 zawodników (4 młodzików/juniorów młodszych, 4 juniorów, 8 seniorów)¹⁸;
- w 2020 r.: w pływaniu – 45 zawodników (jeden młodzik/junior młodszy, 4 juniorów, 26 młodzieżowców, 14 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 7 zawodników (jeden junior, 3 młodzieżowców, 3 seniorów), skokach do wody – 8 zawodników

¹⁸ Umowa nr 2019/0146/00111/Udot/42/DSW z 12 kwietnia 2019 r.

- (2 juniorów, 6 seniorów), piłce wodnej – 18 zawodników (10 juniorów, 8 seniorów), pływaniu artystycznym – 24 zawodników (jeden młodzik/junior młodszy, 11 juniorów, 12 seniorów)¹⁹;
- w 2021 r.: w pływaniu – 59 zawodników (11 juniorów, 24 młodzieżowców, 24 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 2 zawodników (2 juniorów); skokach do wody – 8 zawodników (8 seniorów), piłce wodnej – 80 zawodników (33 juniorów, 25 młodzieżowców, 22 seniorów), pływaniu artystycznym – 24 zawodników (jeden młodzik/junior młodszy, 11 juniorów, 12 seniorów)²⁰;
 - w 2022 r.: w pływaniu – 49 zawodników (8 juniorów, 27 młodzieżowców, 14 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 4 zawodników (2 juniorów i 2 młodzieżowców), skokach do wody – 6 zawodników (2 młodzieżowców, 4 seniorów), piłce wodnej – 60 zawodników (19 juniorów, 23 młodzieżowców, 18 seniorów)²¹. Ponadto w ramach kolejnej umowy z MSiT zawartej w 2022 r. z dofinansowania skorzystało w dyscyplinie pływania skorzystało 60 zawodników (19 juniorów, 27 młodzieżowców, 14 seniorów)²²;
 - w 2023 r.: w pływaniu – 51 zawodników (8 juniorów, 30 młodzieżowców, 13 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 7 zawodników (7 juniorów), skokach do wody – 7 zawodników (4 młodzieżowców, 3 seniorów), piłce wodnej – 70 zawodników (8 juniorów, 33 młodzieżowców, 29 seniorów), pływaniu artystycznym – 17 zawodników (5 młodzików/juniorów młodszych, 9 juniorów, 3 seniorów)²³;
 - w I kw. 2024 r.: w pływaniu – 32 zawodników (3 juniorów, 21 młodzieżowców, 8 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 5 zawodników (5 juniorów), skokach do wody – 7 zawodników (4 młodzieżowców, 3 seniorów), piłce wodnej – 36 zawodników (7 juniorów, 11 młodzieżowców, 18 seniorów)²⁴.

(akta kontroli tom I str. 132-133, 151-152)

Ponadto w okresie objętym kontrolą zawodnicy kadry w poszczególnych dyscyplinach i kategoriach wiekowych, korzystali z dofinansowania w ramach umów zawartych z MSiT ze środków FRKF dot. realizacji zadań związanych z przygotowaniem w 2019 r. kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz z przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy, a w kolejnych latach, w ramach szkolenia centralnego realizowanego w obszarze wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży. Z dofinansowania w tej formie skorzystało:

- w 2019 r.: w pływaniu – 42 zawodników (5 juniorów, 20 młodzieżowców, 17 seniorów), pływaniu na wodach otwartych – 2 zawodników (2 seniorów), w skokach do wody – 3 zawodników (3 seniorów), piłce wodnej – 61 zawodników (61 juniorów), pływaniu artystycznym – 9 zawodników (9 juniorów)²⁵. Ponadto w ramach kolejnej umowy zawartej w 2019 r., dofinansowaniem objęto: w pływaniu – 359 zawodników (204 młodzików/juniorów młodszych, 144 juniorów, 11 młodzieżowców), pływaniu na wodach otwartych – 17 zawodników (9 młodzików/juniorów młodszych, 8 juniorów), skokach do wody – 30 zawodników (20 młodzików/juniorów młodszych, 10 juniorów), piłce wodnej – 61 zawodników

¹⁹ Umowa nr 2020/0050/0011/Udot/42/DSW z 26 lutego 2020 r.

²⁰ Umowa nr 2021/0065/0011/Udot/42/DSW z 1 kwietnia 2021 r.

²¹ Umowa nr 2022/0110/0011/Udot/42/DSW z 25 kwietnia 2022 r.

²² Umowa nr 2022/1269/0011/Udot/42/DSW z 11 października 2022 r.

²³ Umowa nr 2023/0123/0011/Udot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r.

²⁴ Umowa nr 2024/0032/0011/Udot/42/DSW z 8 marca 2024 r.

²⁵ Umowa nr 2019/0327/0041/SubB/DSW z 19 września 2019 r.

- (37 młodzików/juniorów młodszych, 24 juniorów), pływaniu artystycznym – 14 zawodników (14 juniorów)²⁶;
- w 2020 r.: w pływaniu – 345 zawodników (205 młodzików/juniorów młodszych, 140 juniorów), pływaniu na wodach otwartych – 27 zawodników (15 młodzików/juniorów młodszych, 12 juniorów), skokach do wody – 31 zawodników (20 młodzików/juniorów młodszych, 11 juniorów), piłce wodnej – 91 zawodników (63 młodzików/juniorów młodszych, 28 juniorów), pływaniu artystycznym – 21 zawodników (21 juniorów)²⁷;
 - w 2021 r.: w pływaniu – 350 zawodników (242 młodzików/juniorów młodszych, 108 juniorów), pływaniu na wodach otwartych – 12 zawodników (6 młodzików/juniorów młodszych, 6 juniorów), skokach do wody – 32 zawodników (23 młodzików/juniorów młodszych, 9 juniorów), piłce wodnej – 54 zawodników (28 młodzików/juniorów młodszych, 26 juniorów), pływaniu artystycznym – 72 zawodników (50 młodzików/juniorów młodszych, 22 juniorów)²⁸;
 - w 2022 r.: w pływaniu – 362 zawodników (230 młodzików/juniorów młodszych, 132 juniorów), pływaniu na wodach otwartych – 12 zawodników (4 młodzików/juniorów młodszych, 8 juniorów), skokach do wody – 38 zawodników (25 młodzików/juniorów młodszych, 13 juniorów), piłce wodnej – 70 zawodników (46 młodzików/juniorów młodszych, 24 juniorów)²⁹. Ponadto w ramach kolejnej umowy z MSiT zawartej w 2022 r. z dofinansowania skorzystało: w dyscyplinie pływanie 54 zawodników (21 młodzików/juniorów młodszych, 33 juniorów), skokach do wody – 7 zawodników (7 juniorów), piłce wodnej – 34 zawodników (19 młodzików/juniorów młodszych, 15 juniorów)³⁰;
 - w 2023 r.: w pływaniu – 338 zawodników (191 młodzików/juniorów młodszych, 121 juniorów, 26 młodzieżowców), pływaniu na wodach otwartych – 7 zawodników (7 juniorów), skokach do wody – 37 zawodników (23 młodzików/juniorów młodszych, 14 juniorów), piłce wodnej – 49 zawodników (30 młodzików/juniorów młodszych, 19 juniorów), pływaniu artystycznym – 49 zawodników (30 młodzików/juniorów młodszych, 19 juniorów)³¹;
 - w I kw. 2014 r.: w pływaniu – 309 zawodników (182 młodzików/juniorów młodszych, 86 juniorów, 41 młodzieżowców), pływaniu na wodach otwartych – 13 zawodników (2 młodzików/juniorów młodszych, 9 juniorów, 2 młodzieżowców), skokach do wody – 35 zawodników (23 młodzików/juniorów młodszych, 12 juniorów), piłce wodnej – 56 zawodników (15 młodzików/juniorów młodszych, 35 juniorów, 6 młodzieżowców), pływaniu artystycznym – 17 zawodników (17 młodzików/juniorów młodszych)³².

(akta kontroli tom I str.132-133, 153-154)

6. W letnich igrzyskach olimpijskich zorganizowanych w latach 2002-2020 (Pekin 2008, Londyn 2012, Rio de Janeiro 2016, Tokio 2020), zawodnicy kadry narodowej nie zdobyli medali, uzyskując odpowiednio: 9, 10, 0 i 12 punktów³³ (wszystkie w dyscyplinie pływanie).

(akta kontroli tom I str. 200-204)

7. W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą PZP opracowywał dokumenty, na podstawie których realizowano przygotowania zawodników kadry narodowej do IO, MŚ i ME. Były to roczne programy przygotowań kadry narodowej seniorów

²⁶ Umowa nr 2019/0067/0041/SubB/DSW z 3 kwietnia 2019 r.

²⁷ Umowa nr 2020/0088/0041/SubB/DSW z 20 maja 2020 r.

²⁸ Umowa nr 2021/0288/0041/SubB/DSW z 7 lipca 2021 r.

²⁹ Umowa nr 2022/0260/0041/SubB/DSW z 20 czerwca 2022 r.

³⁰ Umowa nr 2022/0433/0041/SubB/DSW z 4 listopada 11.2022 r.

³¹ Umowa nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r.

³² Umowa nr 2024/0060/0041/SubB/DSW z 16 kwietnia 2024 r.

³³ Punktacja za uzyskanie miejsc 1-8.

(w 2019 r., 2020 r. i 2021 r.) oraz plany przygotowań kadry narodowej seniorów do igrzysk olimpijskich w Paryżu (w 2022, 2023, 2024 r.). Ponadto w latach 2019-2024 corocznie przyjmowano programy przygotowań kadry narodowej juniorów w poszczególnych dyscyplinach pływania (pływanie, pływanie na wodach otwartych, skoki do wody, piłka wodna, pływanie artystyczne).

(akta kontroli tom I str. 132-133, 150)

W okresie objętym kontrolą Związek opracowywał i publikował dokumenty ustanawiające reguły sportowe, organizacyjne i dyscyplinarne w prowadzonym współzawodnictwie sportowym. W dniu 25 maja 2019 r. krajowy zjazd ustanowił Regulamin dyscyplinarny PZP, a uchwałami zarządu Związku przyjmowano m.in. regulaminy: organizacji zawodów, zgrupowań oraz pobytu na zawodach sportowych, kalendarze zawodów/imprez/rozgrywek, zatwierdzano normy klas sportowych w pływaniu, skład komisji dyscyplinarnej, prezydium Komitetu Technicznego Pływania Artystycznego, wysokości i tryb opłacania składki licencji zawodniczych i trenerskich, taryfikator opłat PZP, stawki ryczałtów sędziowskich, regulacje dotyczące strojów i ubiorów w dyscyplinie pływanie.

(akta kontroli tom I str. 132-133, 143-150)

Wymagania uprawniające do udziału w międzynarodowych imprezach mistrzowskich (IO, MŚ, ME) określone są w przepisach ogólnych Światowej Federacji Pływackiej (IO, MŚ) oraz Europejskiej Federacji Pływackiej (ME). W odniesieniu do IO i MŚ, Światowa Federacja Pływacka publikuje dodatkowe zasady kwalifikacji, uprawniające do startu w poszczególnych imprezach mistrzowskich. Znajomość tych regulaminów i zasad jest jednym z podstawowych obowiązków trenerów kadry oraz Wydziału Szkolenia PZP – kierownika wyszkolenia i koordynatorów poszczególnych dyscyplin. Na podstawie ww. międzynarodowych regulaminów i zasad kwalifikacji, PZP przygotowuje krajowe zasady kwalifikacji do poszczególnych imprez mistrzowskich. W procesie tym trener kadry narodowej opracowuje, na podstawie międzynarodowych zasad i pod nadzorem kierownika wyszkolenia Związku, zasady kwalifikacji, które są przekazywane na posiedzenie zarządu PZP i po zatwierdzeniu przez ten organ publikowane na stronie internetowej Związku. Po zakończonym okresie kwalifikacji, trener kadry opracowuje dokument z listą zawodników, którzy osiągnęli wymagane minimum kwalifikacyjne do poszczególnych zawodów mistrzowskich. Po weryfikacji dokonanej przez kierownika wyszkolenia PZP, dokument ten jest przedkładany na posiedzenie zarządu Związku, który podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia składu zawodników i kadry szkoleniowej. Skład ten jest następnie publikowany na stronie internetowej PZP. Zgłoszenia do udziału w imprezach mistrzowskich oraz do poszczególnych konkurencji dokonywane są przy pomocy dedykowanego systemu przez pracowników Działu Szkolenia PZP, będących koordynatorami poszczególnych dyscyplin. Lista zgłaszanych zawodników, w tym do poszczególnych konkurencji, jest ponownie sprawdzana przez trenerów kadry i kierownika wyszkolenia, a następnie ostatecznie zamieszczana w systemie zgłoszeń do zawodów mistrzowskich.

(akta kontroli tom I str. 132-133)

8. W dniu 2 czerwca 2021 r. zarząd PZP zatwierdził skład reprezentacji Polski na Igrzyska XXXII Olimpiady Tokio 2020³⁴, do której weszło 23 zawodników, w tym 9 z normą A i 14 z normą B. Po przyjeździe do Tokio, sześciu zawodników kadry narodowej (z normą B, zgłoszonych do sztafet) nie dopuszczono do rywalizacji sportowej w wyniku błędnego ich zakwalifikowania do udziału w igrzyskach. W wyniku postępowania przeprowadzonego przez komisję rewizyjną PZP stwierdzono

³⁴ Uchwała Zarządu Polskiego Związku pływackiego nr 190/E/2021 z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia składu reprezentacji Polski w pływaniu na XXXII Igrzyska Olimpijskie w Tokio.

m.in., że największego zaniedbania związanego z zaistniałą sytuacją dopuścił się sztab szkoleniowy kadry narodowej seniorów, ponieważ żaden z trenerów nie znał zmienionych przez FINA zasad kwalifikacji do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020. W odniesieniu do IO Rio de Janeiro 2016, zgodnie z kryteriami FINA, do sztafety kwalifikowało się czterech zawodników z normą B, natomiast do IO Tokio 2020 – maksymalnie dwóch zawodników z normą B. Sporządzona przez trenera kadry narodowej i trenerów sztabu szkoleniowego lista zawodników nie uwzględniała wprowadzonej przez FINA zmiany kwalifikacji i zawierała zespoły sztafetowe złożone tylko z zawodników z normą B. Komisja rewizyjna ustaliła jednocześnie, że FINA dwukrotnie (28 i 29 czerwca 2021 r.) informowała PZP o błędzie w zgłoszeniu zawodników do sztafet, zwracając się o przesłanie prawidłowego zgłoszenia zawodników do rywalizacji w sztafetach, czego jednak nie dokonano. Komisja rewizyjna wskazała również, że błędy w liście zgłoszeń winny zostać skorygowane przez trenera koordynatora dyscyplin pływania i pływania na wodach otwartych, który nie znał jednak zasad kwalifikacji FINA do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020. Zwrócono przy tym uwagę, że w materiałach przekazywanych członkom Zarządu, w tym na posiedzenie w dniu 2 czerwca 2021 r. w trakcie którego zatwierdzono skład reprezentacji narodowej, nie podano informacji na temat zmienionych zasad kwalifikacji do IO Tokio 2020. Tym samym komisja rewizyjna nie dopatrzyła się zaniedbań ze strony zarządu, uznając, że zatwierdzając skład kadry narodowej, zarząd polegał na kompetencjach sztabu szkoleniowego, który przygotował skład kadry, trenera koordynatora, a także prezesa zarządu, który w zastępstwie trenera głównego przedstawiał skład kadry na posiedzeniu zarządu. Zdaniem komisji rewizyjnej, odpowiedzialność służbową za zaniedbania podległych pracowników ponosił prezes zarządu.

W sierpniu 2021 r. kancelaria prawna skierowała do ówczesnego prezesa zarządu PZP pismo z propozycją polubownego rozwiązania sporu z zawodnikami. Po wyborze nowego zarządu Związku (kadencja 2021-2024), mediacje były kontynuowane. W związku z ustaleniami postępowania mediacyjnego dotyczącego roszczeń zgłoszonych przez zawodników, w dniu 22 listopada 2021 r. zarząd PZP³⁵ zatwierdził przyjęte w tym postępowaniu warunki wypłaty zawodnikom zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Wypłatę odszkodowania sfinansowano ze środków własnych PZP.
(akta kontroli tom I str. 155-167, 510)

Odpowiadając na pytanie, jakie rozwiązania organizacyjne wdrożono w celu wyeliminowania ryzyka popełnienia błędu, który miał miejsce na etapie kwalifikacji reprezentacji Polski do Igrzysk Olimpijskich Tokio 2020, Prezes Zarządu wyjaśniła, że w Związku podjęto działania polegające na wieloetapowej weryfikacji zgłoszeń do zawodów mistrzowskich, z udziałem trenera kadry, kierownika wyszkolenia i pracownika Działu Szkolenia. Zintensyfikowano również komunikację z PKOl oraz Światową Federacją Pływacką w celu sprawdzania poprawności zgłoszeń sportowych. W przypadku zgłoszeń sportowych do IO w Paryżu, Federacja zastosowała system zgłoszeń analogiczny do MŚ polegający na tym, że PZP ma możliwość dokonywania zgłoszeń sportowych w systemie GMS, a nie jak to miało miejsce przed IO Tokio 2020, kiedy możliwość zgłoszeń posiadał wyłącznie PKOl.
(akta kontroli tom II str. 508)

9. W latach 2019-2024 (I kwartał) PZP zawarł 17 umów na dofinansowanie zadań w ramach programów ministra sportu i turystyki (konkursów i zadań) w sporcie wyczynowym finansowanych ze środków budżetu państwa w części 25 - Kultura fizyczna, na łączną kwotę 39 563,4 tys. zł. W odniesieniu do 15 rozliczonych umów³⁶

³⁵ Uchwała nr 8/11/2021 Zarządu Polskiego Związku Pływackiego z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozporządzenie składnikiem majątku Związku.

³⁶ Dwie z 17 umów zawartych w okresie objętym badaniem było w trakcie realizacji.

na kwotę 31 134,6 tys. zł, kwota wykorzystanego przez Związek dofinansowania wyniosła 31 036,1 tys. zł (99,7%).

Ponadto w okresie objętym kontrolą Związek zawarł w 2022 r. i 2023 r. dwie umowy o dofinansowanie zadań w ramach programów Ministra SiT w sporcie powszechnym, finansowanych ze środków budżetu państwa w części 25 - Kultura fizyczna, na łączną kwotę 892,2 tys. zł³⁷.

W latach 2019-2024 (I kwartał) PZP zawarł 26 umów na dofinansowanie zadań w ramach programów Ministra SiT (konkursów i zadań) dotyczących sportu młodzieżowego finansowanych ze środków FRKF, na łączną kwotę 30 849,3 tys. zł. Wszystkie ww. umowy zostały rozliczone. Wielkość wykorzystanego przez PZP dofinansowania wyniosła ogółem 30 653,3 tys. zł (99,4%).

(akta kontroli tom I str. 110-116, 118-126)

W okresie objętym kontrolą PZP nie realizował zadań dofinansowanych przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Zajęć Sportowych dla Uczniów na realizację programów w zakresie sportu powszechnego. Jak wyjaśniła Prezes Zarządu, środki tego Funduszu, w ramach programu „Umiem Pływać” były w znacznej części wykorzystywane przez okręgowe związki pływackie oraz kluby pływackie zrzeszone w PZP. Z uwagi na priorytetowe działania w ramach organizacji sportu wyczynowego oraz młodzieżowego, Związek nie dysponuje zasobami kadrowymi umożliwiającymi szerszą realizację programów w zakresie sportu powszechnego.

(akta kontroli tom I str. 122, tom II str. 508-509)

10. W latach 2019-2024 (I kwartał) PZP zawarł trzy umowy z jednostkami samorządu terytorialnego, otrzymując dofinansowanie w łącznej kwocie 130,0 tys. zł. Umowy te nie dotyczyły realizacji zadań w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki³⁸. W okresie tym Związek realizował osiem umów sponsorskich, które dotyczyły m.in. organizacji wydarzeń zgodnie z działalnością statutową Związku, w szczególności współzawodnictwa sportowego, popularyzacji i rozwoju pływania w Polsce, podejmowania działań na rzecz promocji różnych form uprawiania pływania³⁹, nabycia praw wizerunku, promocji, reklamy, marketingu i przekazywania informacji związanych ze sponsoringiem narodowej reprezentacji pływackiej⁴⁰.

W okresie objętym kontrolą PZP nie wykorzystywał środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

(akta kontroli tom I str. 127-129)

11. W ramach badania prawidłowości realizacji przez PZP zadania dofinansowanego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w ramach *Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich* kontrolą objęto:

- umowę nr 2021/0065/0011/UDot/42/DSW z 1 kwietnia 2021 r. na kwotę dofinansowania 5515,8 tys. zł, której przedmiotem były przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich

³⁷ Umowa „Śladami Mistrzów – warsztaty sportowo-edukacyjne” z 14 października 2022 r. oraz umowa „Śladami Mistrzów – zajęcia edukacyjno-sportowe, eventy, szkolenia” z 11 kwietnia 2023 r.

³⁸ Umowa z 20 kwietnia 2022 r. zawarta z prezydentem miasta Łodzi, której przedmiotem była organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych – Międzynarodowe Zawody Pływackie POLISH OPEN na 100-lecie Polskiego Związku Pływackiego (90 tys. zł), umowa z 25 września 2023 r. zawarta z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego dot. zawodów „Pierwszy krok w Synchron – II Memoriał im. Aleksandra Rękasa” (30 tys. zł), umowa z 9 października r. zawarta z Marszałkiem Województwa Opolskiego – „Arena Grand Prix Puchar Polski” (10 tys. zł).

³⁹ Umowy z 25 listopada 2022 r. i 3 stycznia 2024 r. zawarte z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

⁴⁰ Umowa: z 20 lipca 2015 zawarta z Variopool Polska Sp. z o.o.; z 3 czerwca 2016 r. zawarta z Martes Sport sp. z o.o./ Igua Group sp. z o.o.; z 6 maja 2021 r. zawarta z Igua Group sp. z o.o.,

oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 r.,

- umowę nr 2023/0123/0011/UDot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r. na kwotę dofinansowania 7700,0 tys. zł, której przedmiotem były przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umów stwierdzono w szczególności, że:

- dofinansowanie dotyczyło szkolenia zawodników powołanych do kadry narodowej zgodnie z regulaminami PZP,
- Związek złożył wraz z wnioskiem założenia aktualnego programu przygotowań do IO,
- PZP opublikował na swojej stronie internetowej aktualne wykazy prowadzonych akcji szkoleniowych, prowadził ewidencję dystrybucji suplementów diety i odżywek, dystrybucję sprzętu sportowego oraz prowadził wykaz badań diagnostycznych⁴¹,
- stawki wynagrodzenia dyrektora Biura, kierownika wyszkolenia (w 2023 r.) i trenerów kadry mieściły się w obowiązujących limitach,
- z opóźnieniem przesłano do Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT⁴² i Zespołu Metodycznego przy Instytucie Sportu - Państwowym Instytucie Badawczym⁴³ dokumentację dot. udziału zawodników w zawodach, przy czym w jednym przypadku PZP wystąpił o opinię do Zespołu Metodycznego i akceptację Dyrektora DSW w dniu rozpoczęcia zgrupowania⁴⁴ (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- terminowo sporządzano sprawozdania z realizacji zadania, opisujące m.in. osiągnięte efekty,
- udział środków własnych i udział kosztów pośrednich nie przekraczał limitów określonych w programie,
- koszty pośrednie i bezpośrednie, w ramach badanej próby, zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
- w ramach realizacji umowy nie stosowano przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁵ oraz nie przeprowadzono przetargu w trybie przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁴⁶,
- nieterminowo dokonano zwrotu kwoty niewykorzystanej dotacji udzielonej w ramach umowy z 2023 r. (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, zbadane zaś dowody księgowe dot. kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister SiT, były sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz były zgodne z przebiegiem operacji gospodarczej,
- osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania:
 - w wyniku realizacji umowy z 2021 r. dofinansowaniem objęto 173 zawodników oraz 44 szkoleniowców, zorganizowano 35 zgrupowań i konsultacji krajowych

⁴¹ Umowa nr 2023/0123/0011/UDot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r.

⁴² Dalej także: Departament Sportu Wyczynowego, DSW.

⁴³ Dalej także: Zespół Metodyczny.

⁴⁴ Umowa nr 2023/0123/0011/UDot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r.

⁴⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., dalej też: ustawa Pzp.

⁴⁶ Dz. U. z 2024 poz. 1061, dalej też: Kodeks cywilny lub k.c.

oraz 15 zagranicznych, zawodnicy wzięli udział w 29 zawodach krajowych i 6 zagranicznych oraz 5 zawodach rangi MŚ i ME. W zdecydowanej większości osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego szkolenia określone we wniosku o dofinansowanie. Uzyskano znacznie wyższe od planowanych wyniki sportowe w postaci: zdobycia 8 medali i 16 miejsc w finałach podczas ME w pływaniu w Kazaniu; 2 medali i 7 miejsc w finałach podczas MŚ w pływaniu w Abu Dhabi; wywalczenia 10 miejsc w finałach podczas ME w Budapeszcie;

- w wyniku realizacji umowy z 2023 r. dofinansowaniem objęto 155 zawodników oraz 39 szkoleniowców, zorganizowano 41 zgrupowań i konsultacji krajowych oraz 14 zagranicznych, zawodnicy wzięli udział w 33 zawodach krajowych i 21 zagranicznych oraz 4 zawodach rangi MŚ i ME. Zakładane cele w pływaniu zostały zrealizowane. Podczas MŚ w Fukuoka m.in. zdobyto srebrny medal, zajęto IV i VII miejsce, 8 zawodników uzyskało kwalifikacje do IO Paryż 2024. W przypadku dyscypliny pływanie na wodach otwartych nie został zrealizowany cel szkoleniowy - udział zawodników w MŚ w Fukuoka, jednakże dwóch reprezentantów zakwalifikowało się na MŚ w Doha 2024. W przypadku dyscypliny skoki do wody zakładane cele zostały zrealizowane. Pięciu zawodników uzyskało minima uprawniające do startu w MŚ Fukuoka, w trakcie których wywalczono 2 miejsca półfinałowe w konkurencjach indywidualnych i 3 miejsca w konkurencjach synchronicznych. W trakcie Igrzysk Europejskich 2023 r. m.in. wywalczono 2 finały w konkurencjach indywidualnych i 3 w konkurencjach synchronicznych. W piłce wodnej utrzymano pozycję reprezentacji w rankingu europejskim, przy czym nie w pełni zostały zrealizowane cele szkoleniowe. W pływaniu artystycznym nie osiągnięto celu w postaci zajęcia 16-20 miejsca w konkurencji solo podczas Igrzysk Europejskich z powodu niewystartowania reprezentantki w tej konkurencji, jednakże w konkurencji duetów zawodniczki zajęły 17 miejsce.

(akta kontroli tom I str. 170-172, 205-362, tom II str. 502, 505)

12. W ramach badania prawidłowości realizacji przez PZP zadania dofinansowanego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w ramach *Programu wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2019 roku*, kontrolą objęto umowę nr 2019/0064/0011/UDot/42/DSW z 1 kwietnia 2019 r. na kwotę dofinansowania 50,0 tys. zł, której przedmiotem było wspieranie sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2019 r. (skoki do wody z wieży 27 m).

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono w szczególności, że:

- dofinansowanie szkolenia dotyczyło zawodników powołanych do kadry narodowej zgodnie z regulaminem PZP, posiadających stosowne orzeczenie lekarskie,
- organizacja zgrupowań i konsultacji zagranicznych nastąpiła po uzyskaniu zgody Dyrektora DSW,
- funkcji trenera kadry narodowej nie łączono z żadną inną funkcją w PZP, stawki wynagrodzenia trenera nie przekraczały kwot określonych w programie,
- PZP nie przesłał w obowiązującym terminie w formie elektronicznej do DSW dokumentacji dot. udziału w zawodach oraz sprawozdania składającego się z oceny startu i komunikatu końcowego zawodów (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- udział środków własnych i udział kosztów pośrednich nie przekraczał limitów określonych w programie,

- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, zbadane dowody księgowe dot. kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest MSiT, były sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz były zgodne z przebiegiem operacji gospodarczej,
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁷, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu,
- terminowo przekazywano do MSiT sprawozdania z realizacji zadania oraz dokonano zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji,
- zakładane cele i efekty zadania były osiągnięte częściowo – cykl przygotowań do startu docelowego na MŚ został w pełni zrealizowany, zawodnik nie uzyskał jednak zakładanego miejsca i wyniku punktowego.

(akta kontroli tom I str. 172-173, 363-398)

13. W ramach badania prawidłowości realizacji przez PZP zadania dofinansowanego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna w ramach programu *Wspieranie projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego*, kontrolą objęto umowę nr 2022/0608/0011/UDot/42/DSW z 29 czerwca 2022 r. na kwotę dofinansowania 47,0 tys. zł, której przedmiotem było przygotowanie kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy poprzez dofinansowanie projektu naukowego pt. „Diagnostyczna wartość pomiarów utlenowania mięśni (NIRS) do monitorowania obciążeń treningowych pływaków”,

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono w szczególności, że:

- PZP przedstawił wraz z wnioskiem o dofinansowanie kartę projektu naukowego,
- udział środków własnych oraz udział kosztów pośrednich były zgodne z warunkami określonymi w programie,
- kwota kosztów pokrytych ze środków udzielonego dofinansowania była zgodna z kwotą wykorzystanego dofinansowania określoną w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania,
- koszty bezpośrednie i pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
- w ramach realizacji umowy nie stosowano ustawy Pzp oraz nie przeprowadzano przetargu w trybie przepisów k.c.,
- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, a dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa, z części której dysponentem jest MSiT,
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu,
- terminowo sporządzano sprawozdania z realizacji zadania, opisujące m.in. osiągnięte efekty,

⁴⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

- terminowo przekazywano do MSiT sprawozdania z realizacji zadania,
- projekt naukowy został zrealizowany zgodnie z umową o dofinansowanie i osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania określone w ofercie/wniosku o dofinansowanie – rezultatem projektu było opracowanie raportu oraz metodyki pomiarów utlenowania mięśni w środowisku wodnym. Wyniki przeprowadzonych badań zostały przekazane trenerom i zawodnikom uczestniczącym w projekcie w celu optymalizacji obciążeń treningowych oraz poprawy ich skuteczności u reprezentantów o najwyższym poziomie sportowym w kraju.

(akta kontroli tom I str. 174, 399-433)

14. W ramach badania prawidłowości realizacji przez PZP zadania dofinansowanego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna pn. *Programu Super Trener – wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i objętych programem igrzysk głuchych w 2023 r.*, kontrolą objęto umowę 2023/1425/0011/UDot/42/DSW z 28 listopada 2023 r. na kwotę 210,0 tys. zł.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umowy stwierdzono w szczególności, że:

- dofinansowane zadanie objęło trenera posiadającego wymagane kwalifikacje, mającego współpracować z kadrą narodową,
- PZP wywiązał się z obowiązku prowadzenia list akcji szkoleniowych, wykazu badań realizowanych w ramach opracowanego systemu kontroli efektów potreningowych, posiadania kopii certyfikatów szkoleń,
- udział środków własnych oraz udział kosztów pośrednich były zgodne z warunkami określonymi w programie,
- terminowo sporządzano sprawozdania z realizacji zadania, opisujące m.in. osiągnięte efekty,
- kwota kosztów pokrytych ze środków udzielonego dofinansowania była zgodna z kwotą wykorzystanego dofinansowania określoną w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania,
- koszty bezpośrednie i pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
- w ramach realizacji umowy nie stosowano ustawy Pzp oraz nie przeprowadzano przetargu w trybie przepisów k.c.,
- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, a dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa, z części której dysponentem jest MSiT,
- sprawdzone dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu,
- zwrotu niewykorzystanych środków dot. realizacji umowy dokonano z przekroczeniem terminu określonego w umowie (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania określone w ofercie/wniosku o dofinansowanie – celem programu było opracowanie kompleksowego systemu analizy, zarówno w warunkach laboratoryjnych (we współpracy z Instytutem Sportu – Państwowym Instytutem Badawczym),

jak i w warunkach treningu i rywalizacji sportowej (współzawodnictwo w ramach Mistrzostw Polski i Mistrzostw Świata), a także wdrożenie zdobytej wiedzy dla poprawy indywidualnych osiągnięć sportowych zawodników kadry narodowej seniorów. Podczas realizacji programu bieżącą kontrolą objętych zostało 17 zawodniczek i zawodników. Przeprowadzone badania laboratoryjne pozwoliły m.in. na diagnozę zaburzeń zdrowotnych oraz ocenę aktualnego stanu zdrowia, optymalizację odżywiania i suplementacji, właściwe przygotowanie zawodniczek i zawodników do treningu w warunkach wysokogórskich, skorzystanie z możliwości współpracy ze światowej sławy ekspertem w dziedzinie fizjologii wysiłku w pływaniu, zaś pomiary biochemiczne i fizjologiczne pozwoliły na przeprowadzenie analiz kinematycznych umożliwiających optymalizację techniki w wodzie oraz opracowanie oryginalnego programu do komputerowej analizy techniki pływania różnymi stylami. Działania metodyczno-szkoleniowe wsparte badaniami naukowymi zrealizowane w ramach programu pozwoliły na podniesienie poziomu sportowego zawodników kadry narodowej seniorów, co bezpośrednio przełożyło się na bardzo dobre wyniki uzyskane podczas MŚ w Doha oraz na zdobycie 9 kwalifikacji (na dzień 21 czerwca 2024 r.) indywidualnych i 5 sztafetowych na IO w Paryżu (system pomiarowo-wdrożeniowy stworzony w ramach programu jest nadal stosowany i doskonalony). Dodatkową korzyścią programu było poszerzenie wiedzy teoretycznej osoby objętej programem (ukończenie kursów: trenera II klasy z licencją PZP, trenera przygotowania merytorycznego w pływaniu, dietytyki sportowej).

(akta kontroli tom I str. 173-174, 434-509)

15. W ramach badania realizacji przez PZP zadania dofinansowanego z FRKF dot. programu *Sport Wszystkich Dzieci - Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe* (od 2023 r. jako *Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowe instytuty badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski*), kontrolą objęto:

- umowę nr 2022/0388/0041/Sub.B/DS.-SWD/12/AG z 17 października 2022 r. na kwotę 300,0 tys. zł, której przedmiotem było wspieranie projektu upowszechnienia piłki wodnej wśród dzieci i młodzieży *SPLASHBALL*,
- umowę nr 2023/0144/0041/Sub.B/BS-SWD/12/AC z 16 czerwca 2023 r. na kwotę 600,0 tys. zł, której przedmiotem było wspieranie projektu upowszechniania pływania artystycznego wśród dzieci i młodzieży – *SYNCHRO START*.

W wyniku sprawdzenia realizacji ww. umów stwierdzono w szczególności, że:

- opracowano program i regulamin zadania,
- zgodnie z założeniami programu uczestnikami zadania były dzieci i młodzież ze szkół podstawowych,
- zajęcia sportowe były prowadzone w wymiarze i z częstotliwością określoną w programie, a uśredniona kwota dofinansowania godziny dla osób prowadzących zajęcia nie przekraczała limitu określonego w programie,
- powołano koordynatora projektu, który spełniał wymagania określone w programie, stawki jego wynagrodzenia były zgodne z warunkami programu,
- poza jednostkowym przypadkiem uzasadnionym przyczyną obiektywną, wizytacje przeprowadzono we wszystkich grupach ćwiczebnych objętych dofinansowaniem,
- nie zakładano i nie pobierano opłat od uczestników zadania,
- osoby prowadzące zajęcia uzyskały od wszystkich uczestników oraz od ich rodziców/opiekunów prawnych oświadczenie o wyrażeniu zgody na gromadzenie,

- przetwarzanie i przekazywanie danych osobowych uczestnika, a także na wprowadzanie tych danych do systemów informatycznych,
- PZP prowadził nadzór merytoryczny i finansowy nad realizacją zadania,
 - prowadzący zajęcia sportowe z PZP w ramach zadania sprawdzali i dokumentowali frekwencję uczestników podczas każdych zajęć,
 - Związek złożył oświadczenie o zweryfikowaniu informacji dotyczącej niefigurowania uczestników realizowanego zadania publicznego w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym Ministerstwa Sprawiedliwości,
 - PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych,
 - udział środków własnych oraz udział kosztów pośrednich były zgodne z warunkami określonymi w programie,
 - kwota kosztów pokrytych ze środków udzielonego dofinansowania była zgodna z kwotą wykorzystanego dofinansowania określoną w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania,
 - koszty bezpośrednie i pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
 - w ramach realizacji umowy nie stosowano ustawy Pzp oraz nie przeprowadzano przetargu w trybie przepisów k.c.,
 - zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu, a także zawierały klauzulę o płatności ze środków FRKF,
 - terminowo sporządzano sprawozdania z realizacji zadania, opisujące m.in. osiągnięte efekty,
 - zwrotu niewykorzystanych środków dot. realizacji umowy z 2023 r. dokonano z przekroczeniem terminu określonego w umowie (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*)
 - osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania:
 - w ramach umowy *SPLASHBALL* z 2022 r. w zajęciach wzięło udział 225 dzieci w 17 grupach ćwiczebnych w 15 klubach sportowych. Wszystkie grupy zrealizowały 32 zajęcia, które prowadziło łącznie 21 instruktorów. Ponadto zorganizowano dwa cykle szkoleń dla prowadzących zajęcia (20 osób);
 - w ramach umowy *SYNCHRO START* z 2023 r. osiągnięto rezultaty określone we wniosku o dofinansowanie, przekraczając pierwotne założenia co do zasięgu programu (miał on być realizowany w 7 województwach, 10 ośrodkach, 16 grupach, a objęto nim 8 województw, 13 ośrodków i 23 grupy). Zadanie zrealizowano w oparciu o 5 komponentów programowych i zorganizowano m.in.: ogólnopolskie zawody „Pierwszy Krok w Synchro”, w których wzięło udział 67 uczestników; dwa szkolenia dla trenerów, instruktorów, animatorów i liderów sportu dzieci i młodzieży, w których wzięło udział 35 uczestników; przygotowanie dwóch filmów instruktażowych opublikowanych na kanale YouTube PZP; 2365,5 godziny zajęć sportowych dla 299 uczniów szkół podstawowych; opracowanie programu zawodów pływania artystycznego zgodnego z wytycznymi FINA; opracowanie i rozdysponowanie broszury szkoleniowej „Synchro dla najmłodszych” oraz kompendium „Zrozumieć pływanie artystyczne” (po 120 egzemplarzy); zakup 12 kompletów sprzętu (w tym zestawy audio, głośnik podwodny). Zakładane we wniosku cele

programowe zostały zrealizowane, m.in. do uprawiania ww. dyscypliny pozyskano dzieci w ośrodkach nie mających wcześniejszych doświadczeń w pływaniu artystycznym/synchronicznym, przy czym spośród 299 uczestników, 120 było kontynuującymi program z 2022 r. (ok. 70% dzieci). Oszacowano jednocześnie, że ok. 40% dzieci przejdzie do szkolenia sportowego i będzie mogło wziąć udział w zawodach Systemu Sportu Młodzieżowego (Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzika) w 2024 r., co daje możliwość zarówno odbudowy dyscypliny pływania artystycznego w najmłodszych kategoriach wiekowych, jak i budowy kadr narodowych juniora i seniora.

(akta kontroli tom I str. 176-183, tom II str. 1-202, 205-225)

Zgodnie z programem *Sport Wszystkich Dzieci* w zakresie zadania – *Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowe instytuty badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski*, kwota dofinansowania godziny zadania osób prowadzących zajęcia wynosiła maksymalnie 60 zł. W wyniku losowego sprawdzenia faktur dotyczących realizacji zadania *Wspieranie projektu upowszechniania pływania artystycznego wśród dzieci i młodzieży SYNCHRO START*⁴⁸ stwierdzono, że cena jednostkowa z tytułu prowadzenia zajęć w ramach tego programu wyniosła 95 zł. Faktury te zostały zaakceptowane pod względem merytorycznym przez koordynatora krajowego programu.

(akta kontroli tom II str. 165-172, 190-191)

Jak wyjaśniła koordynator krajowy, w zakresie komponentu prowadzenia zajęć sportowych, w ramach programu realizowano założenia opisane w ogłoszeniu konkursowym, w tym postanowienie, że kwota dofinansowania jednostki zajęć wynosi maksymalnie 60 zł (brutto), a udział środków własnych nie może być mniejszy niż 5% całości kosztów zadania. Bazując na tych założeniach, PZP pozyskał grant ze Światowej Federacji Pływackiej, którego część środków została wykazana jako środki własne na wynagrodzenia prowadzących zajęcia i wykorzystane w I kwartale 2023 r., gdyż ogłoszenie konkursowe ukazało się dopiero w marcu 2023 r., natomiast ze względu na cele samego programu, istotnym była jego kontynuacja po zakończeniu poprzedniej edycji w grudniu 2022 r. Jedynie takie finansowanie umożliwiło nieprzerwaną realizację programu, przy jednoczesnej konieczności wypełnienia założeń grantu (program SYNCHRO START prowadzony był od 16 stycznia do 31 grudnia 2023 r.). W efekcie wynagrodzenia dziesięciu prowadzących zajęcia w okresie styczeń-marzec zostały pokryte z grantu. Wprawdzie opisy faktur mogą wskazywać, jakoby wynagrodzenia przekraczało podaną w ogłoszeniu wartość, jednak analizując całość programu w ujęciu rocznym, kwota za godzinę zajęć, którą pokrywało MSiT wynosiła 59,92 zł i nie stanowiła przekroczenia założeń programu – zrealizowano w nim 2 365,5 godziny zajęć, a łączny koszt pokryty ze środków MSiT wyniósł 141,8 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 203-204)

Prezes Zarządu stwierdziła m.in., że powołany przez Związek koordynator projektu prowadził bieżący monitoring realizacji prowadzonych zajęć oraz rozliczenia godzin pracy prowadzących zajęcia w poszczególnych miesiącach realizacji projektu, w odniesieniu do ogólnego budżetu dofinansowania tego zadania. Akceptacja faktur do zapłaty następowała po dokonanych opisie merytorycznym, potwierdzeniu wykonanej pracy i weryfikacji wykazu godzin zajęć przez koordynatora projektu.

(akta kontroli tom II str. 509)

⁴⁸ Faktura nr: 03/03/2023 z 31 marca 2023 r., 03/04/2023 z 30 kwietnia 2023 r., F/161/23 z 30 czerwca 2023 r., F/113/23 z 4 maja 2023 r.

16. Badaniem prawidłowości realizacji przez PZP zadań dofinansowanych w ramach programu z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży objęto:

- umowę nr 2021/0103/0041/SuB/DSW z 28 kwietnia 2021 r., której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie w Szkole Mistrzostwa Sportowego na kwotę dofinansowania 1820,0 tys. zł,
- umowę nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r., której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie centralne na kwotę dofinansowania 5545,0 tys. zł,
- umowę nr 2023/0103/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r. na kwotę dofinansowania 100,0 tys. zł, której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – Organizacja zawodów Turnieju Nadziei Olimpijskich w ramach Grupy Wyszehradzkiej.

W wyniku sprawdzenia ww. umów stwierdzono w szczególności, że:

- udział środków własnych spełniał wymogi określone w programie,
- koszty pośrednie⁴⁹ i bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
- zawodnicy spełniali kryteria naboru, posiadali aktualne orzeczenie o zdolności do uprawiania danego sportu oraz licencję PZP, zostali powołani do kadry narodowej,
- PZP prowadził: ewidencję dystrybucji suplementów diety i odżywek, ewidencję dystrybucji sprzętu sportowego, wykaz badań diagnostycznych, listę uczestników akcji z potwierdzeniem ich udziału, ewidencję ubezpieczeń zawodników⁵⁰,
- wysokość dofinansowania wynagrodzeń kadry szkoleniowej i osób współpracujących były zgodne z warunkami określonymi w programie,
- nieterminowo złożono 3 z 8 sprawozdań⁵¹ do DSW i Zespołu Metodycznego dotyczących założeń i oceny startu w zawodach (szerszy opis zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- w ramach realizacji umowy nie stosowano przepisów ustawy Pzp oraz nie przeprowadzano przetargu w trybie przepisów k.c.,
- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, a dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister SiT;
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu,
- osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania:
 - w wyniku realizacji umowy nr 2021/0103/0041/SuB/DSW z 28 kwietnia 2021 r., której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie w Szkole Mistrzostwa Sportowego, w szkoleniu uczestniczyło: 378 zawodników, z czego 265 zrealizowało zadania szkoleniowo-wynikowe, a także 64 szkoleniowców. W ramach umowy zorganizowano 74 zgrupowania krajowe. Dofinansowanie obejmowało:

⁴⁹ Umowa dot. organizacji zawodów Turnieju Nadziei Olimpijskich Grupy Wyszehradzkiej nie przewidywała kosztów pośrednich.

⁵⁰ Nie dotyczy organizacji zawodów Turnieju Nadziei Olimpijskich Grupy Wyszehradzkiej.

⁵¹ Dotyczy umowy nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r.

wsparcie w postaci organizacji zgrupowań sportowych, udział w zawodach sportowych, zakup sprzętu sportowego, zakup suplementów diety. Ponadto dofinansowano wynagrodzenie osób prowadzących szkolenie, trenerów, fizjoterapeutów. W celu właściwego przebiegu procesu szkolenia PZP współpracował z jednostkami samorządu terytorialnego prowadzącymi poszczególne placówki. We wniosku o dodatkowe środki określono cel realizacji zadania o doposażenie poszczególnych ośrodków w sprzęt do treningu na lądzie (sprzęt do ćwiczeń siłowych oraz cardio), poprawę monitoringu treningu (aparaty i paski do pomiaru stężenia mleczanu we krwi, system monitoringu treningu poprzez pomiar tętna) oraz zakup urządzeń do odnowy biologicznej i szybszej regeneracji (urządzenia do masażu limfatycznego). Zrealizowano zakładane cele sportowe oraz organizacyjne zadania. Zawodnicy Szkoły Mistrzostwa Sportowego uzyskali jedną kwalifikację na IO w Tokyo. Podczas zawodów kwalifikacyjnych do ME Juniorów w pływaniu kwalifikacje uzyskało 12 zawodników (podczas startu w zawodach zdobyli 5 medali i 9 finałów), a do ME Juniorów w pływaniu na wodach otwartych - 6 zawodników;

- w wyniku realizacji umowy nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r., której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie centralne, zadaniem objęto 445 zawodników, zorganizowano 35 zgrupowań krajowych i 9 zagranicznych, zawodnicy wzięli udział w 15 zawodach krajowych, 9 zagranicznych, 7 rangi MŚ i ME. Głównym celem zadania było szkolenie zawodników kadry narodowej juniorów w pływaniu, pływaniu na wodach otwartych, skokach do wody, pływaniu artystycznym i piłce wodnej, mające na celu optymalne przygotowanie zawodników do startu i rywalizacji sportowej podczas zawodów w 2023 r. Założono, że program będzie realizowany poprzez organizację zgrupowań sportowych, zawodów kontrolnych oraz udział w zawodach mistrzowskich. Program oparto o szkolenie centralne kadry narodowej juniorów we wszystkich dyscyplinach pływackich. Podejmowane działania miały na celu zagwarantowanie zawodnikom oraz sztabowi szkoleniowemu optymalnych warunków do właściwego przygotowania się do głównych zawodów międzynarodowych w kategorii junior i junior młodszy w 2023 r. Cele szkoleniowe oraz rezultaty sportowe w 2023 r. zostały osiągnięte, uzyskano kwalifikacje do międzynarodowych zawodów mistrzowskich. W pływaniu: Młodzieżowe Mistrzostwa Europy U-23 Dublin - 22 zawodników, 11 medali (5 złotych, 3 srebrne, 3 brązowe) oraz 13 miejsc w finałach; ME Juniorów Belgrad - 25 zawodników, 2 srebrne medale oraz 8 miejsc w finałach; Zawody EYOF Maribor - 16 zawodników, 3 medale (1 srebrny, 2 brązowe) oraz 13 miejsc w finałach; MŚ Juniorów Netanya - 4 miejsca w finałach; w pływaniu na wodach otwartych: kwalifikacja 6 zawodników na ME Juniorów w Korfu, 2 złote medale; w skokach do wody: kwalifikacje do ME w Rijece 9 zawodników, z których 8 było szkolonych podczas zgrupowań kadry narodowej juniorów, 2 miejsca finałowe (4 i 8) oraz 9 miejsc w 16-tce; w piłce wodnej: 2 miejsce w turnieju kwalifikacyjnym do ME U-17 na Malcie, kwalifikacje do zawodów finałowych w Turcji, 16 miejsce (U-17) i 15 miejsce (U-15) w MEJ; w pływaniu artystycznym: przygotowanie do startu w MŚ Juniorów w Atenach, 12 miejsce w konkurencji Solo, 14 miejsce w Duet, 13 miejsce w Duet mixed, 17 miejsce w konkurencji Zespół (start nieudany);
- w wyniku realizacji umowy nr 2023/0103/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r. na kwotę 100,0 tys. zł, której przedmiotem było wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – Organizacja zawodów Turnieju

Nadziei Olimpijskich w ramach Grupy Wyszehradzkiej⁵², osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania określone w ofercie/wniosku o dofinansowanie. Założono, że planowanym efektem organizacji TNO będzie właściwe przygotowanie i przeprowadzenie zawodów na nowoczesnej pływalni o wymiarach olimpijskich (zgodnie z międzynarodowymi przepisami), a planowanym osiągnięciem sportowym zajęcie drugiego miejsca w klasyfikacji drużynowej i ustanowienie rekordów życiowych, a dodatkowo nabycie doświadczenia w rywalizacji międzynarodowej. Jak wynika ze sprawozdania merytorycznego z realizacji zadania publicznego (data złożenia 21 sierpnia 2023 r.), cele zadania zostały zrealizowane – w zawodach wzięło udział 93 zawodników z 4 krajów, w tym 32 z Polski, a pozostali z Węgier, Czech, i Słowacji; reprezentacje były złożone z juniorów urodzonych w 2008-2009 r. (dziewczeta) i 2007-2008 r. (chłopcy); zawodnicy rywalizowali w 32 konkurencjach indywidualnych oraz w 4 wyścigach sztafetowych. Reprezentacja Polski zajęła drugie miejsce, pierwsze zajęły Węgry. Udział w TNO pozwolił młodym zawodnikom zakwalifikowanym na XVII Letni Olimpijski Festiwal Młodzieży Europy Maribor 2023, nabrać doświadczenia w rywalizacji międzynarodowej. W sprawozdaniu nie zamieszczono informacji na temat osiągniętych rekordów życiowych. Z wyjaśnienia złożonego przez Kierownika Wyszehradzkiej PZW wynika, że w zawodach TNO w Gliwicach 20 zawodników reprezentacji Polski uzyskało rekordy życiowe.

(akta kontroli tom I str. 176, 183-185, tom II 226-418)

17. W ramach programu *Sportowe Wakacje+* na 2022 r. i *Sport dla Wszystkich* na 2023 r. sprawdzeniem objęto:

- umowę nr 2022/1273/0011/UDot/DS/07/BP z 14 października 2022 r. *Śladami Mistrzów - warsztaty sportowo-edukacyjne* na kwotę dofinansowania 150,0 tys. zł,
- umowę nr 2023/0117/0011/UDot/DS/01/BP z 11 kwietnia 2023 r. *Śladami Mistrzów - zajęcia edukacyjno-sportowe, eventy, szkolenia* na kwotę dofinansowania 748,0 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonych badań, stwierdzono w szczególności, że:

- udział środków własnych spełniał limit określony w programie, a kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu kosztów pośrednich wskazanego w programie,
- w ramach badanej próby dowodów księgowych w zakresie kosztów bezpośrednich, stwierdzono jeden przypadek nieprawidłowego zakwalifikowania wydatku w kwocie 6142,86 zł, co skutkowało zwrotem w trakcie trwania kontroli NIK środków dotacji wraz z odsetkami (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie,
- w ramach realizacji umowy nie stosowano ustawy Pzp oraz nie przeprowadzano przetargu w trybie przepisów k.c.,
- PZP prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania, a dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały klauzulę o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister SiT,
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym

⁵² Dalej też: TNO.

- i formalno-rachunkowym przez uprawnione osoby oraz zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa Zarządu,
- terminowo sporządzano sprawozdania z realizacji zadania, opisujące m.in. osiągnięte efekty,
 - zwrotu niewykorzystanych środków dot. realizacji umowy z 2023 r. dokonano z przekroczeniem terminu określonego w umowie (szerszy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
 - osiągnięto zakładane cele i efekty realizowanego zadania określone w ofercie/wniosku o dofinansowanie:
 - w ramach umowy z 2022 r. w zajęciach sportowo-edukacyjnych udział wzięło 200 adeptów pływania (dzieci i młodzież) oraz ich trenerzy. Uczestnicy spotkali się z medalistami MŚ i ME oraz trenerami kadry narodowej, którzy dzielili się wiedzą podczas zajęć na pływalni i spotkania motywacyjnego. Ponadto uczestnicy wzięli udział w warsztatach z psychologiem sportu i dietetykiem. Każdy z uczestników otrzymał dyplom i certyfikat oraz upominki okolicznościowe, wydrukowano również książkę dot. 100-letniej historii piłki wodnej, która była bezpłatnie rozdobywana w środowisku pływackim, a także zorganizowano dla trenerów szkolenie dot. komunikacji i rozwoju zawodowego;
 - w ramach umowy z 2023 r. zorganizowano Galę Złotego Czepka upamiętniającą 100 rocznicę PZP (z udziałem 300 osób) oraz sześć spotkań/zajęć edukacyjno-sportowych dla uczniów (z udziałem 1500 osób). Celem projektu była promocja sportu pływackiego i upowszechnianie dyscyplin pływackich. Na temat projektu zamieszczono w mediach 1762 publikacji, które dotarły do ponad 2,5 mln odbiorców, osiągając przy tym ekwiwalent medialny na poziomie 1598,3 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 174-176, tom II str. 419-472, 481-488)

18. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Na objętych sprawdzeniem dowodach księgowych nie zamieszczono ww. wskazań.

Z wyjaśnień głównej księgowej PZP wynika, że w Związku skorzystano z możliwości określonej w art. 21 ust. 1a ustawy o rachunkowości, tj. zaniechania z zamieszczania na dowodzie księgowym informacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 przywołanej ustawy, jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych wykorzystywane są systemy komputerowe (do 2022 r. system FIRMAwin, a od 2023 r. – system enova365). Dzięki ich zastosowaniu podczas rejestrowania zapisów (dekretów) dowodów księgowych, dokumenty te uzyskują trwale czytelną postać, jest możliwe stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie, stosowana procedura zapewnia stwierdzenie przetworzenia danych oraz kompletności i identyczności zapisów, a dane źródłowe są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmiennność, przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych. Dekretacja dokumentu następuje automatycznie, wprowadzanym dokumentom nadawane są numery identyfikacyjne, które następnie nanoszone są na dokument źródłowy, wskazując miejsce, pod którym dokument został ujęty w księgach rachunkowych. Każdy dokument ujęty w ewidencji księgowej ma swoją „metryczkę”, w której wskazany jest okres, w którym dany dokument ma być zaksięgowany oraz indywidualny systemowy login pracownika dokonującego zapisu.

(akta kontroli tom II str. 497-501)

19. Zgodnie z postanowieniami umów o dofinansowanie realizacji zadania publicznego, zleceniobiorca wydatkujący środki w ramach dofinansowania był zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp w zakresie, w jakim ustawa ta ma zastosowanie do zleceniobiorcy i realizowanego przez niego zadania. Zleceniobiorca zawierający umowy, do których nie znajdują zastosowania przepisy ww. ustawy, zobowiązany był wydatkować środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu, zgodnie z art. 70¹ i 70³ Kodeksu cywilnego, chyba że charakter umowy lub jej przedmiot czynią niezasadnym zastosowanie formy przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę i tryb zawierania umowy. Zleceniobiorca został również zobowiązany, aby ogłoszenie, o którym mowa w art. 70¹ § 2 k.c., było kierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów. W odniesieniu do objętych sprawdzeniem umów o dofinansowanie zadania publicznego, Związek nie stosował ustawy Pzp oraz nie przeprowadzał przetargów na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

(akta kontroli tom I str. 215, 274, 287-288, 359-360, 372, 396, 415, 431, 443-444, 503, tom II str. 8, 83-84, 234, 313, 326, 385, 401, 416-417, 426, 431-432, 441, 478)

Z wyjaśnień udzielonych przez Prezesa Zarządu wynika m.in., że do prowadzonych zamówień, bez względu na ich źródło finansowania, PZP, podobnie jak inne związki sportowe, nie stosuje ustawy Prawo zamówień publicznych, gdyż związki sportowe nie zostały wymienione w katalogu podmiotów zobowiązanych do jej stosowania, zaś samo uzyskiwanie środków publicznych w ramach dotacji, nie stanowi samodzielnej przesłanki do kwalifikowania tych podmiotów podmiotu do kategorii zamawiających zobowiązanych do stosowania przepisów przywołanej ustawy, co wynika również z dostępnych opinii Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Prezes Zarządu wyjaśniła ponadto, że w PZP nie wprowadzono również odrębnych regulacji w zakresie udzielania zamówień, gdyż przepisy prawa nie wymagają ich posiadania. Przy realizacji każdego zakupu, osoba odpowiedzialna wydatkuje je w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów uwzględniając specyfikę danego zamówienia.

Odpowiadając na pytanie, w jaki sposób Związek wywiązywał się z obowiązku wydatkowania środków w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu, zgodnie z art. 70¹ i 70³ -70⁵ k.c., a także czy ogłoszenia, o których mowa w art. 70¹ § 2 k.c., zostały skierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów, Prezes Zarządu stwierdziła, że dla zamówień o dużych wartościach Związek organizował i prowadził przetargi zgodnie z art. 70¹ i 70³-70⁵ k.c. (np. zamówienia na zakup biletów lotniczych). Ogłoszenia o przetargach były skierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów poprzez ich upublicznienie na stronie internetowej Związku. Zamówienia o mniejszych wartościach realizowano w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, z uwzględnieniem specyfiki danego zamówienia, np. praw wyłącznych, wymogów technicznych określone przez międzynarodowe organizacje sportowe (MKOl, federacje pływackie). Po dogłębnej analizie każdego z ww. aspektów każdorazowo podejmowano decyzje co do wyboru sposobu realizacji zamówienia.

(akta kontroli tom II str. 541-546)

Dyrektor Biura stwierdziła, że w trakcie udziału kadry narodowej w zgrupowaniach zagranicznych, zawodach międzynarodowych i imprezach mistrzowskich, organizator wskazuje hotele wraz możliwą strukturą zakwaterowania w ramach danego obiektu. Organizator zabezpiecza również transfer lotniskowy oraz na obiekty sportowe. Związek wybiera taką formę współpracy, gdyż gwarantuje ona odpowiednią jakość

świadczonych usług, zaś kontrahent ponosi odpowiedzialność za rzetelność ich realizacji. W odniesieniu do zamawiania usług w ramach szkoleń organizowanych w kraju, w tym wynajmu obiektu sportowego, zakwaterowania i wyżywienia, Związek w pierwszej kolejności kieruje się harmonogramem akcji szkoleniowych opracowanych na dany rok, na podstawie którego Dział Szkolenia dokonuje weryfikacji dostępności obiektów. PZP korzysta także z preferencyjnych warunków w obiektach, które w przeszłości były dofinansowywane przez MSiT w ramach programu „Inwestycje o szczególnym znaczeniu dla sportu”. Dyrektor Biura stwierdziła ponadto, że w przypadku zamówień o bagatelnej wartości, PZP dokonywał przede wszystkim rozeznania rynku, porównując ceny tożsamyh produktów i usług na podstawie analizy stron internetowych oraz w drodze kontaktów telefonicznych lub mailowych. W odniesieniu do zakupów o większej wartości, sporządzano i wysyłano zapytania ofertowe do co najmniej trzech potencjalnych dostawców.

(akta kontroli tom II str. 547-549)

W wyniku sprawdzenia dokumentacji dotyczącej sześciu wybranych zakupów⁵³ dokonanych w odpowiedzi na zapytanie ofertowe stwierdzono, że adresatami zapytania było od 3 do 7 potencjalnych dostawców towarów lub usług. Na zestawieniu ofert zamieszczono adnotację Prezesa Zarządu o akceptacji zakupu.

(akta kontroli tom II str. 550)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zwrot niewykorzystanych części dotacji po 15 stycznia 2024 r., tj. po terminie określonym w umowach o dofinansowanie realizacji zadania publicznego, w odniesieniu do zawartych w 2023 r. pięciu umów objętych sprawdzeniem:
 - umowy nr 2023/0123/0011/Udot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r., dot. przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r. – zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 8123,46 zł wraz z odsetkami w kwocie 35,00 zł dokonano 26 stycznia 2024 r., tj. z naruszeniem § 6 ust. 2 umowy (opóźnienie 11 dni);
 - umowy nr 2023/1425/0011/Udot/42/DSW z 28 listopada 2023 r., dot. realizacji *Programu Super Trener – wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i objętych programem igrzysk głuchych w 2023 r.* – zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 19 723,93 zł wraz z odsetkami w kwocie 118,0 zł dokonano 30 stycznia 2024 r., tj. z naruszeniem § 6 ust. 2 umowy (z opóźnieniem 15 dni);
 - umowy nr 2023/0117/0011/Udot/DS./01/BP z 11 kwietnia 2023 r., dot. *upowszechniania sportu w rodzinie oraz różnych grupach społecznych (Śladami Mistrzów – zajęcia edukacyjno-sportowe, eventy, szkolenia)* – zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 5814,43 zł wraz z odsetkami w kwocie 35,0 zł dokonano 31 stycznia 2024 r., tj. z naruszeniem § 10 ust. 2 umowy (z opóźnieniem 16 dni);

⁵³ Zapytania ofertowe dotyczyły zakupu: bezprzewodowego elektrostymulatora Compex SP 8.0, Compex Motor Point+ żel przewodzący oraz pojedynczych i podwójnych elektrod (zapytanie z 9 grudnia 2020 r.); urządzenia „Polar Verity Sense” (zapytanie z 4 marca 2022 r.); urządzeń biurowych i materiałów eksploatacyjnych: Konica Minolta Bizhub C300i body, DF-632 podajnik dokumentów, DK516x podstawa, zestaw tonerów TN328 CMYK (zapytanie z 12 grudnia 2022 r.); urządzeń: MX3 PRO - system do oceny nawodnienia, aparat pomiaru laktatu, basen do zimnych kąpielii regeneracyjnych, Flex-Velocity based training device, Norma tec Recovery (rękawy, nogawki długie, nogawki krótkie) – System regeneracyjny, Vario Photometer II (zapytanie z 8 grudnia 2023 r.); usługi przejazdu 8 zawodników i 4 osób sztabu na trasie Warszawa-Częstochowa-Gliwice-Drezno w 24 kwietnia 2023 r.; usługi przejazdu 9 osób (kadra narodowa w skokach do wody) w dniach 16-21 stycznia 2024 r. na trasie: Rzeszów-Rostock (Niemcy)-Rzeszów.

- umowy nr 2023/0144/0041/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 16 czerwca 2023 r., dot. *wspierania projektu upowszechniania pływania artystycznego wśród dzieci i młodzieży „SYNCHRO START”* – zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 453,16 zł dokonano 30 stycznia 2024 r., tj. z naruszeniem § 12 ust. 2 umowy (z opóźnieniem 15 dni);
 - umowy nr 2023/0104/0041/Sub.B/DSW z dnia 19 maja 2023 r., dot. *realizacji Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży–szkolenie centralne*, zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 421,43 zł dokonano 26 stycznia 2024 r., tj. z naruszeniem § 8 ust. 2 umowy (z opóźnieniem 11 dni).
- (akta kontroli tom I str. 361, 503-504, tom II str. 479, 151, 386)

Jak wyjaśniła główna księgowa, PZP dokłada wszelkich starań, aby transparentnie i rzetelnie dokonywać wydatkowania środków przeznaczonych na cel wyznaczony w umowie. Realizacja zadań w ramach każdej z umów wymaga indywidualnego procesu realizacji w obszarze księgowości. Harmonogram działań jest zgodny z procesami przygotowań zawodników do poszczególnych startów. W trzecim kwartale następuje intensyfikacja szkolenia poza granicami kraju. Związane to jest m.in. z lepszymi warunkami pogodowymi dla treningu pływackiego, organizacją zgrupowań zagranicznych bezpośrednio przed startem głównym, tj. mistrzostwami świata i Europy. Organizując szkolenie lub udział w zawodach za granicą, zgodnie z komunikatami organizatorów lub wymaganiami kontrahenta, dokonuje zapłaty na podstawie dokumentu proforma. Z przyczyn niezależnych od Związku faktury z zagranicy często docierają z opóźnieniem. Ma to wpływ na ostateczne ustalenie kosztu realizacji danego zadania, a co za tym idzie realizacji całej umowy. Również na terenie kraju szkolenie odbywa się do ostatnich dni danego roku. Kontrahenci krajowi mają obowiązek zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług wystawić fakturę do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano sprzedaży towaru lub usługi. Mając na uwadze, że źródło finansowania danego kosztu znajduje się w dotacji MSiT, pracownicy Związku zawsze zaznaczają, by data wystawienia dokumentu była do 31 grudnia danego roku. Nie jest to równoznaczne z tym, że kontrahent prześle ją do PZP do dnia 15 stycznia roku następnego i uwzględni prośbę Związku.

Odnosząc się do zwrotu dotacji dot. ww. pięciu umów, główna księgowa stwierdziła m.in., że:

- w zakresie realizacji umowy 2023/0123/0011/Udot/42/DSW z dnia 7 kwietnia 2023 r. na główną kwotę zwrotu przypadają środki niewykorzystane na akcje szkoleniowe przypadające za granicą tj. zawody i zgrupowania w wysokości 5157,19 zł, co wywołało również skutek pomniejszenia kosztów pośrednich realizacji umowy o kwotę 774,03 zł. Po otrzymaniu dokumentów Związek mógł ustalić ostateczną kwotę zwrotu niewykorzystanej części dotacji;
- w zakresie realizacji umowy nr 2023/1425/0011/Udot/42/DSW z dnia 28 listopada 2023 r., w ramach zwróconej dotacji kwota 15 443,77 zł dotyczyła realizacji zadania „system kontroli efektów potreningowych”, które miało być realizowane m.in. przy współpracy z Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach. W wyniku czynników niezależnych od Związku, kontrahent ten nie dostarczył faktur w terminie do 15 stycznia 2024 r. pozwalającym na ujęcie wydatków/kosztów w rozliczeniu tej umowy, przez co PZP nie mógł wywiązać się z terminowego do 15 stycznia 2024 r. zwrotu niewykorzystanej dotacji. Od nieterminowego zwrotu środków związek naliczył odsetki w wys. 118,00 zł i dnia 30 stycznia 2024 r. zostały wpłacone na odpowiednie konto MSiT;
- w zakresie realizacji umowy nr 2023/0117/0011/Udot/DS./01/BP z 11 kwietnia 2023 r., Związek dokonał zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości

5814,43 zł w dniu 31 stycznia 2024 r. z tytułu niewykorzystania kosztów pośrednich niezbędnych do realizacji zadania, tj. kosztów podróży i nie dostarczenia faktur przez koordynatora, w terminie umożliwiającym ujęcie ich w ostatecznym rozliczeniu. Niewykorzystane środki z tytułu wynagrodzeń wynikały z absencji chorobowej koordynatora (korekta wynagrodzenia za ten czas);

- w zakresie realizacji umowy nr 2023/0144/0041/Sub.B/12/AC z 16 czerwca 2023 r. zwrot dotacji w wysokości 453,16 zł nastąpił w dniu 30 stycznia 2024 r. w wyniku ostatecznej weryfikacji dokumentów rozliczeniowych działu księgowego z koordynatorem projektu. Przy podpisywaniu sprawozdania zauważono, że koszty bezpośrednie na kwotę 411,16 zł nie powinny być uwzględnione w rozliczeniu, co spowodowało proporcjonalne pomniejszenie kosztów pośrednich;
- w zakresie realizacji umowy nr 2023/0104/0041/Sub.B/DSW z 19 maja 2023 r. Związek dokonał zwrotu kwoty 421,43 zł w dniu 26 stycznia 2024 r. z tytułu niewykorzystanych środków przeznaczonych na pochodne od wynagrodzeń w kosztach pośrednich, co związane było z wynagrodzeniem za czas choroby. Rozliczenie pochodnych od wynagrodzeń następuje na podstawie deklaracji DRA przesyłanej do ZUS. Płatnik składek zobowiązany jest do przesyłania deklaracji do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty. Zgodnie z podzielnikiem wynagrodzeń i związanych z nimi pochodnych, klasyfikacja kosztów do realizacji danej umowy z MSiT możliwa jest na podstawie prawidłowej, zweryfikowanej przez ZUS deklaracji DRA, co następuje najwcześniej po 15 dniu miesiąca następującego po wypłacie wynagrodzenia. Związek, by móc zakwalifikować składki pracodawcy jako koszt związany z realizacją umowy, dokonuje płatności do ZUS za składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz do urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych do 31 grudnia. Złożoność procesu kwalifikacji kosztów dotyczących wynagrodzeń i pochodnych przy dofinansowaniu ich z wielu umów realizowanych przez Związek wynika z faktu przypisania źródła finansowania wynagrodzeń pracowników obsługujących zadania do kilku umów równocześnie. Każda zmiana np. spowodowana chorobą (zmniejszenie wynagrodzenia i składek ZUS pracodawcy) wymaga dokonania analizy nie tylko jednej, ale wszystkich umów stanowiących źródło finansowania tego wynagrodzenia.

(akta kontroli tom II str. 536-540)

Prezes Zarządu stwierdziła m.in., że rozliczając finansowo umowy zawarte z MSiT, PZP dokłada wszelkich starań, aby środki finansowe pochodzące z budżetu państwa lub FRKF wydatkowane były prawidłowo, mając na uwadze odpowiedzialność wynikającą z ustawy o finansach publicznych. Dlatego też pracownicy Działu Księgowości dokonują ostatecznej weryfikacji prawidłowości klasyfikacji kosztów zgodnie z założeniami planów po zmianach do danych umów oraz obowiązującymi przepisami, dbając o prawidłowe wydatkowanie środków.

(akta kontroli tom II str. 503, 508)

2. Zakwalifikowanie i rozliczenie w ramach kosztów bezpośrednich zadania określonego w umowie nr 2023/0017/0011/UDot/DS./01/BP z 11 kwietnia 2023 r. dot. *upowszechniania sportu w rodzinie oraz różnych grupach społecznych (Śladami Mistrzów – zajęcia edukacyjno-sportowe, eventy, szkolenia)*, wydatku dotyczącego obsługi technicznej, nie związanego z realizacją tego zadania, w kwocie 6142,86 zł brutto.

Prezes Zarządu wyjaśniła, że lista płac nr B/619/23 została błędnie sklasyfikowana i ww. kwota powinna być wydatkowana ze środków własnych Związku.

W dniu 12 lipca 2024 r. Związek dokonał korekty rozliczenia i zwrócił na rachunek MSiT środki w kwocie 6142,86 zł wraz z odsetkami w wysokości 437 zł zostały zwrócone na rachunek MSiT, w związku z czym odstąpiono od sformułowania wniosku pokontrolnego w tej sprawie.

(akta kontroli tom II str. 489-493, 494-496)

3. Wystąpienie o akceptację Dyrektora DSW na organizację zagranicznego zgrupowania szkoleniowego KNS pływanie w Dallas w okresie od 5 października do 19 listopada 2023 r. w dniu ich rozpoczęcia w ramach realizacji umowy nr 023/0123/0011/UDot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r. *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku.* Stanowiło to naruszenie postanowień programu (dział VII, rozdział 3 pkt 5), zgodnie z którymi organizacja zgrupowań i konsultacji zagranicznych jest możliwa wyłącznie po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu Metodycznego i zaakceptowaniu przez Dyrektora DSW.

Dyrektor Biura wyjaśniła, że w dniu 4 października 2023 r. wpłynęła do PZP prośba trenera K.W. o akceptację szkolenia dla zawodniczki KNS w Dallas w okresie od 5 października do 19 listopada 2023 r. Związek następnego dnia podjął działania w celu zabezpieczenia realizacji ciągłości szkolenia sportowego przez K.W., na które wcześniej wyraziła zgodę Dyrektor DSW. Termin pierwotnie zaplanowanego zgrupowania w Las Vegas 28.08-30.10.2023 został skrócony/zmieniony na 28 sierpnia – 2 października 2023 r. – w miejsce części terminu tego zgrupowania PZP wystąpił o zgodę na akcję szkoleniową w Dallas 5 października – 19 listopada 2023 r., na co też uzyskał akceptację.

(akta kontroli tom II str. 513, 516-517)

4. Nieterminowe przesyłanie do Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT oraz Zespołu Metodycznego przy Instytucie Sportu – Państwowym Instytucie Badawczym dokumentacji dot. udziału we współzawodnictwie międzynarodowym w zawodach mistrzowskich, tj. na co najmniej 14 dni przed wyjazdem na zawody oraz sprawozdań zawierających ocenę startu zawodników i komunikat końcowy zawodów po upływie 14 dni od ich zakończenia, zgodnie z warunkami określonymi w programach MSiT. Dotyczyło to:
 - umowy nr 2021/0065/0011/UDot/42/DSW z 1 kwietnia 2021 r. *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 roku* – dokumentację dot. udziału w zawodach ME w Budapeszcie w skokach do wody, pływaniu artystycznym i pływaniu oraz w ME w Kazaniu w pływaniu przesłano do DSW odpowiednio na: 8, 12, 9 i 12 dni przed terminem wyjazdu, co stanowiło naruszenie postanowień działu VII rozdz. 2 programu;
 - umowy nr 023/0123/0011/UDot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r. *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku* – dokumentacja dotycząca udziału zawodników kadry narodowej w Mistrzostwa Świata Fukuoka 2023 seniorów w skokach do wody oraz w pływaniu, została przesłana do DSW i Zespołu odpowiednio: na 7 dni przed terminem wyjazdu oraz 11 dni przed terminem wyjazdu, co stanowiło naruszenie, co stanowiło naruszenie postanowień działu VII, rozdz. 2 programu;

- umowy nr 2019/0064/0011/UDot/42/DSW z 1 kwietnia 2019 r. *Program wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2019 roku* – dokumentacja dot. udziału w zawodach została przesłana na 6 dni przed wyjazdem na zawody, a sprawozdanie 36 dni po zawodach, co stanowiło naruszenie postanowień działu VII, rozdz. 2 programu;
- umowy nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r. *Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie centralne* – w ramach tego programu zawodnicy uczestniczyli w ośmiu międzynarodowych zawodach mistrzowskich. We wszystkich przypadkach nie dochowano 14-dniowego terminu do przekazania do MSiT oraz Zespołu Metodycznego dokumentacji dotyczącej udziału we współzawodnictwie międzynarodowym w zawodach mistrzowskich. Była ona przekazywana w przedziale od 13 do 4 dni przed wyjazdem na zawody. Nie dochowano również 14-dniowego terminu złożenia sprawozdań. W 3 z 8 ww. przypadkach dokumenty te złożono po 15, 26 i 67 dniach od zakończenia zawodów, co stanowiło naruszenie postanowień działu VII, rozdz. 2 lit. b programu.

Dyrektor Biura wyjaśniła m.in., że:

- w odniesieniu do umowy nr 2021/0065/0011/UDot/42/DSW z 1 kwietnia 2021 r. opóźnienia dotyczące złożenia powyższej dokumentacji, dotyczącej założeń startu, wynikały z braku możliwości wyliczenia dokładnych kosztów udziału w zawodach mistrzowskich. Głównym tego powodem był fakt, iż wybierając przy zgłoszeniu reprezentacji do zawodów hotel z przedstawionej przez organizatora zawodów listy obiektów (różnej kategorii), które są w zróżnicowanych cenach wskazanych za osobę i obejmujących koszt zakwaterowania i wyżywienia w wybranym miejscu zakwaterowania, PZP nie otrzymał natychmiastowego potwierdzenia dotyczącego przyznanego przez organizatora miejsca zakwaterowania. Prowadzono także korespondencję z organizatorami, w której dokonywane były zmiany konfiguracji pokoi dla sztabu szkolenia i zawodników, co wymagało korekty szacowanych kosztów i potwierdzenia przez organizatora dostępności pokoi. Z tego powodu Związek był w stanie przygotować dokładnego preliminarza kosztów uczestnictwa w zawodach. Bezpośrednio po przygotowaniu preliminarza, komplet dokumentów (założenia startu, preliminarz) zostały przesłane do DSW oraz Zespołu Metodycznego. Natomiast jednodniowe opóźnienie dotyczące złożenia dokumentacji oceny startu ME w Budapeszcie w skokach do wody wynikało ze znalezienia błędów w dokumencie oceny, która miała zostać pierwotnie przesłana w dniu 29 maja 2021 r. Po poprawieniu błędów oraz złożeniu podpisów odpowiednich osób dokumentacja została przesłana do DSW oraz Zespołu Metodycznego;
- w odniesieniu do umowy nr 2023/0123/0011/Udot/42/DSW z 7 kwietnia 2023 r., której przedmiotem było przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowanie i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r. - opóźnienia dotyczące złożenia dokumentacji dotyczącej założeń startu wynikały z braku kompletnych danych do wyliczenia dokładnych kosztów udziału w zawodach mistrzowskich. Polski Związek Pływacki dokonał kilka mailowych zgłoszeń zmian w konfiguracji zakwaterowania względem zapotrzebowania wskazanego przy pierwszym zgłoszeniu do zawodów, przez co oczekiwaliśmy akceptacji miejsc i potwierdzenia od organizatora czy wprowadzone zmiany będą wywoływać skutki finansowe. Niezwłocznie po uzyskaniu potwierdzenia opracowana została przesłana do DSW oraz Zespołu Metodycznego;

- w odniesieniu do umowy nr 2019/0064/0011/Udot/42/DSW z dnia 1 kwietnia 2019 r., której przedmiotem było wspieranie sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2019 r. - opóźnienia dotyczące złożenia dokumentacji dotyczącej założeń startu w Mistrzostwach Świata w skokach do wody z wieży 27 metrów High Diving/Korea wynikały z braku możliwości wyliczenia dokładnych kosztów udziału w tych zawodach mistrzowskich. Kluczowym w tym zakresie był fakt, iż zawodnik K.K. otrzymał zaproszenie z Międzynarodowej Federacji Pływackiej, w którym Federacja zadeklarowała pokrycie części kosztów udziału zawodnika. W tej kwestii PZP prowadził korespondencję i oczekiwał na ostateczne potwierdzenie, jakie środki będą zabezpieczone przez FINA, a jakie koszty powinny być zaplanowane dofinansowaniu z budżetu państwa w ramach realizowanej umowy z MSiT. Niezwłocznie po uzyskaniu informacji opracowano ostateczny preliminarz kosztów. Bezpośrednio po przygotowaniu preliminarza komplet dokumentów (założenia startu, preliminarz) zostały złożone do Ministerstwa;
- w odniesieniu do umowy nr 2023/0104/0041/SubB/DSW z 19 maja 2023 r. Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie centralne - opóźnienia złożenia dokumentacji dotyczącej założeń startu wynikały z braku możliwości wyliczenia dokładnych kosztów udziału w zawodach mistrzowskich. PZP wybierając przy zgłoszeniu reprezentacji do zawodów hotel z przedstawionej przez organizatora zawodów listy obiektów (po kilka obiektów różnej kategorii), które są w zróżnicowanych cenach wskazanych za osobę i obejmujących koszt zakwaterowania i wyżywienia w wybranym miejscu zakwaterowania, nie otrzymuje natychmiastowego potwierdzenia dotyczącego przyznanego przez organizatora miejsca zakwaterowania/hotelu. Prowadzono także korespondencję z organizatorami, w której dokonywane były zmiany konfiguracji pokoi dla sztabu szkolenia i zawodników, co wymagało korekty szacowanych kosztów i potwierdzenia przez organizatora dostępności pokoi. Z tego powodu (różnicy kosztów w poszczególnych miejscach zakwaterowania) nie byliśmy w stanie przygotować dokładnego preliminarza kosztów uczestnictwa w zawodach. W zakresie organizacji szkolenia i zabezpieczenia środków na udział reprezentacji w imprezach mistrzowskich koszt pobytu w hotelu stanowi najwyższy koszt związany z danym wyjazdem. Dlatego też było dla Związku kluczowe właściwe wskazanie wysokości dofinansowania tego kosztu w preliminarzu. Niezwłocznie po uzyskaniu potwierdzenia przez organizatora zawodów o ostatecznym miejscu zakwaterowania mogliśmy przedstawić dokładne koszty uczestnictwa w zawodach mistrzowskich. Odnosnie zaś złożenia ocen startu z trzech imprez mistrzowskich, tj. Mistrzostw Europy U-23 w pływaniu Dublin, Mistrzostw Europy Juniorów w skokach do wody Rijeka i Mistrzostw Europy U-17 w piłce wodnej w terminie późniejszym, niż było to określone w programie, wyjaśniła, że było to spowodowane dłuższym urlopem kierownika wyszkolenia, który zatwierdza ostatecznie każdy dokument opracowany przez trenera kadry dyscypliny.

(akta kontroli tom II str. 512-514, 515-518)

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) zapewnienie rozliczania niewykorzystanych środków dofinansowania w terminie określonym w zawartych umowach,
- 2) wywiązywanie się z obowiązku terminowego przysyłania dokumentacji dotyczącej udziału zawodników kadry narodowej w międzynarodowych zawodach mistrzowskich oraz sprawozdań składających się z oceny startu i komunikatu końcowego zawodów,
- 3) organizowanie zgrupowań i konsultacji zagranicznych po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu Metodycznego i zaakceptowaniu Dyrektora DSW.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo
zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 9 sierpnia 2024 r.

Kontrolerzy
Wojciech Wojciechowski
doradca ekonomiczny

-//-

.....
podpis

Andrzej Sojat
doradca prawny

-//-

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Z up.

p.o. wicedyrektora
Urszula Klimska

-//-

.....
podpis